

Klar til læring – hvor udspringer de 7 kompetencer fra? Og hvad er deres teoretiske og forskningsmæssige baggrund?

Valget af disse kompetencer bygger på iagttagelser i vores dagtilbud, i vores skoler, på ungdomsuddannelser, i medier og ikke mindst gennem samtaler med forældre.

- Børn/unge har brug for at få styrket deres grundfærdigheder. Et godt fundament af grundfærdigheder giver det bedste udgangspunkt for at lære nyt – *automatisering*
- Børn/unge har brug for at få styrket deres koncentration og fordybelse – *vedholdenhed*
- Børn/unge har brug for at kunne klare modgang og krav – *robusthed*
- Børn/unge har brug for i højere grad at kunne tilsidesætte egne behov i et fællesskab og en læringsituation – *behovsudsættelse*
- Børn/unge har i højere grad brug for at kunne styre sig selv både i et fællesskab, og når de skal fungere individuelt – *selvregulering/selvdisciplin*
- Børn/unge skal live bedre til at udvise respekt for hinanden og voksne i alle situationer i livet – *gode omgangsformer*

Vi har iagttaget et stort behov for at få styrket fundamentet for læring. Det har ført til valget af nogle begreber/kompetencer fra psykologiske teorier og forskning om læring og hjernen. Der findes flere kompetencer, som er involveret i læringsprocessen, men vi har valgt de kompetencer, der ligger til grund for vores iagttagelser.

Børn skal ses som sociale individer i en given kontekst, men de er også produkter af både deres biologi og deres opvækst. Valget af disse 7 kompetencer bygger på moderne hjerneforskning og kognitions- og neuropsykologi og omsætter dette til praktisk pædagogik.

Resultatet af en kognitiv proces kan være at læse, at indlære, at være social og mange andre ting. De hjerneprocesser, der ligger bag ved så sammensatte ting, kaldes de kognitive funktioner. De omfatter fx. vedholdenhed, hukommelse, behovsudsættelse, selvregulering og sprog - bare for at nævne nogle af dem. Behovsudsættelse og selvregulering handler om at kunne kontrollere sig selv. At kunne kontrollere sig selv gør børn i stand til at indgå i et samspil med andre, på en måde, hvor der er plads til alle, og det sætter børn i stand til at forstå sig selv, egne og andres følelser. Når børn er i stand til at indgå i samspil med andre, så er en vigtig del af fundamentet til stede, for at læring kan finde sted.

Vedholdenhed drejer sig om at kunne fastholde fokusering over tid og er en forudsætning for læring og udvikling og handler om at kunne styre sin opmærksomhed, så man bliver i en læringsaktivitet og ikke springer videre til noget nyt. For at kunne lære nye ting kræver det, at man over tid kan fokusere opmærksomheden vedholdende. Det kan også kaldes koncentration. Det er nødvendigt, at være vedholdende, når noget er svært.

Automatisering bygger på neuropsykologisk teori om hjernens energi. Hjernen har en bestemt mængde energi, og derfor vil velkendte rutiner hos barnet/den unge betyde, at der bliver mere energi til indlæring af nyt og problemløsning.

Gennem træning og øvelse opnås automatiske rutiner og færdigheder, som ud over at "spare energi" til nyt, vil give børn og unge en mulighed for at opnå en god portion selvtillid.

Robusthed handler om at kunne håndtere udfordringer i forhold til andre mennesker, at klare opgaver, som kræver at man øver sig, at kunne holde fast i et mål, der skal nås og kunne håndtere fristelser.

For at kunne håndtere disse udfordringer skal børn øve sig i at være robuste, kunne overkomme vanskeligheder og udholde de frustrationer, som følger med. Forskning viser, at fravær af robusthed har konsekvenser i relation til indlæringsevnen.

At skulle kunne håndtere udfordringer, være i et fællesskab og at kunne udsætte egne behov kræver evnen til selvregulering. Selvregulering er en af de vigtigste hjernefunktioner, som har stor betydning for den enkeltes lærings- og udviklingsperspektiv.

Hvis man ønsker at læse mere om grundlaget for de 7 kompetencer kan anbefales:

"Den lærende hjerne" af børneneuropsykologerne Helle Kjærgård, Bente Støvring og Aase Tromborg. (Forlaget Frydenlund)